บทที่ 4

การอภิปรายข้อมูลภาคสนาม

ส่วนของข้อมูลภาคสนามเป็นเรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ใช้ ได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ เจ้าหน้าที่ภายในมหาวิทยาลัย เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติและมุมมองของบุคคลเหล่านี้ที่มีต่อสภาพแวดล้อทางภูมิทัศน์ภายในมหาวิทยาลัย ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้มีคำถามทั้งหมด 4 ตอน ตอนที่ 1 เรื่องข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับภูมิทัศน์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของภูมิทัศน์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาภูมิทัศน์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามได้กำหนดจากความเหมาะสมของจำนวนแบบสอบถามที่มีผลต่อการวิเคราะห์ทางสถิติ ซึ่งจำนวนของแบบสอบถามนั้นได้กำหนดไว้ที่ 260 ชุด โดยแบ่งกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นกลุ่มอาจารย์และบุคลากรในมหาวิทยาลัยขอนแก่น และ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

4.1 การอภิปรายข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

4..1.1 **ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม** จากการเก็บข้อมูลได้ใช้แบบสอบถามทั้งหมด 260 ชุด ข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามมีดังนี้

4.1.1.1 **เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม**

ตารางที่ 4.1 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	89	34.2
หญิง	171	65.8
รวม	260	100

4.1.1.2 **อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม**

ตารางที่ 4.2 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
15-25 ปี	179	68.8
26-40 ปี	37	14.2
41-60 ปี	44	16.9
รวม	260	100

4.1.1.3 **สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม**

ตารางที่ 4.3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
นักศึกษา	185	71.15
อาจารย์	19	7.30
นักวิชาการ	16	6.15
สายสนับสนุน	16	6.15
ลูกจ้าง	30	11.55
รวม	260	100

ผลจากการตอบแบบสอบถามจะเห็นได้ว่า มีเพศหญิงมากว่าเพศชาย ตามอัตราส่วนของประชากรในมหาวิทยาลัยคือประมาณ 3:2 ส่วน และมีอายุอยู่ในช่วง 15-25 ปี เนื่องจากแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มนักศึกษามากที่สุดตามสัดส่วนประชากร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.1.2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.1.2.1 ถนนในมหาวิทยาลัย

ก) การเดินทางภายในมหาวิทยาลัย

- การเดินทางที่ใช้อยู่ภายในมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.4 การเดินทางที่ใช้อยู่ภายในมหาวิทยาลัย

รายละเอียด	จำนวนที่ตอบ	ร้อยละ
รถจักรยานยนต์	189	47.1
รถยนต์	113	28.2
รถโดยสารประจำทาง	56	14.0
เดิน	26	6.5
รถจักรยาน	12	3.0
อื่นๆ	5	1.2
รวม	401	100

เห็นได้ว่าวิธีการเดินทางที่ใช้อยู่มากที่สุด คือการเดินทางด้วยจักรยานยนต์ ซึ่งห่างจากอันดับสองคือรถยนต์ค่อนข้างมาก และการเดินทางด้วยจักรยานและการเดินไม่ได้รับความนิยมในการใช้งาน

- วิธีการเดินทางที่คิดว่ามีความเหมาะสมภายในมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.5 การเดินทางที่คิดว่ามีความเหมาะสมภายในมหาวิทยาลัย

รายละเอียด	ระดับความสำคัญ					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
รถจักรยานยนต์	183	52	10	8	1	260
รถยนต์	65	109	40	22	24	260
รถโดยสารประจำทาง	40	46	99	48	27	260
รถจักรยาน	44	46	64	84	22	260
เดิน	20	21	23	64	132	260

จากแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบมีความเห็นความสอดคล้องกัน คือการเดินทางด้วยรถจักรยานยนต์เป็นวิธีการเดินทางที่ใช้มากที่สุดและยังเป็นวิธีที่มีความเหมาะสมอีกด้วย

ข) ทัศนียภาพของถนนในมหาวิทยาลัย

- ถนนเส้นที่เห็นว่าสวยงาม

ตารางที่ 4.6 ถนนเส้นที่เห็นว่าสวยงาม

รายละเอียด	สวยงาม อันดับที่1	สวยงาม อันดับที่2	สวยงาม อันดับที่3	รวม
ถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่น สาย 1 ช่วงที่ 1	102	36	10	148
ถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่น สาย 1 ช่วงที่ 3	53	40	9	102
ถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่น สาย 4	47	38	16	101

จากผลการตอบจะเห็นได้ว่าถนนที่มีความสวยงามอันดับที่ 1 คือถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่นสาย1 ช่วงที่ 1 เป็นถนนสายที่ถูกเลือกมากที่สุดว่ามีความสวยงามลักษณะโดยรวมของถนนทั้ง 3 สาย มีส่วนที่คลายคลึงกันคือ เป็นถนนสายหลักของมหาวิทยาลัย มีต้นไม้อยู่สองข้างทาง

- องค์ประกอบที่เห็นว่าทำให้ถนนมีภูมิทัศน์ความสวยงาม

ตารางที่ 4.7 องค์ประกอบที่เห็นว่าทำให้ถนนมีภูมิทัศน์ความสวยงาม

รายละเอียด	ลำดับความสำคัญ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยมาก (1)
ความสวยงามของต้นไม้	160	33	32	24	2
ความกว้างของถนน	48	90	60	43	4
มีการแยกระบบการจราจรเป็น ช่องทางเดินรถยนต์ จักรยานยนต์ จักรยาน และทางเดินเท้า	45	50	60	84	2

ตารางที่ 4.7 (ต่อ) องค์ประกอบที่เห็นว่าทำให้ถนนมีภูมิทัศน์ความสวยงาม

รายละเอียด	ลำดับความสำคัญ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยมาก (1)
ความเป็นระเบียบของป้ายสัญญาณและป้ายต่างๆ	19	62	80	78	3
อื่นๆ	2	1	3	6	18

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่าทัศนียภาพของถนน ในเรื่องความสวยงามนั้นผู้ตอบเห็นว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด รองลงมาคือความกว้างของถนนและความเป็นระเบียบของป้ายสัญญาณ สังเกตเห็นได้ว่าถนนที่มีการตอบแบบสอบถาม และติดอันดับว่าเป็นถนนที่สวยงามที่สุดนั้นส่วนมากเป็นถนนที่มีองค์ประกอบของต้นไม้ข้างทางทุกสาย ในส่วนของข้อที่ตอบอื่นมีการเสนอความคิดเห็นไว้ 22 ความคิดเห็น ส่วนมากจะเสนอในเรื่องของความสะอาดและสภาพถนนที่ดี

ค) ความปลอดภัยในการเดินทาง

- ถนนที่คิดว่ามีการขับขี่ยานพาหนะด้วยความเร็วและมีความเสี่ยงในการเกิดอันตรายมากกว่าถนนสายอื่นๆ

ตารางที่ 4.8 ถนนเส้นที่มีการขับขี่ยานพาหนะด้วยความเร็วและมีความเสี่ยงในการเกิดอันตรายมากกว่าถนนสายอื่นๆ

รายละเอียด	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3	รวม
ถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่นสาย1 ช่วงที่1	98	30	8	136
ถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่นสาย1 ช่วงที่2	53	37	27	117
ถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่นสาย4	20	38	21	79

จากผลการตอบแบบสอบถามจะเห็นได้ว่าถนนที่คิดว่ามีการขับขี่ยานพาหนะด้วยความเร็วมากที่สุดและมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุมากที่สุดคือถนน

มหาวิทยาลัยขอนแก่นสาย 1 ช่วงที่ 1 โดยมีความคิดเห็นสูงถึง 98 คะแนน ของการตอบแบบสอบถาม และอันดับสองคือ ถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่นสาย 1 ช่วงที่ 2 มีความคิดเห็นสูงถึง 53 คะแนน อันดับที่ 3 ถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่นสาย 4 มีความคิดเห็น 38 คะแนน จากลักษณะทางกายภาพของถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่นสาย 1 ช่วงที่ 1 มีลักษณะเป็นถนนสายที่มีความยาวตรง และมีแยกเข้าซอยบ้านพักบุคคลากรหลายซอย ถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่นสาย 4 เป็นถนนที่มีจำนวนคนใช้น้อยเอื้อต่อการขับขี่ยานพาหนะด้วยความเร็ว ถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่นสาย 1 ช่วงที่ 2 เป็นถนนช่วงที่มีการใช้งานมากเนื่องจากอยู่ใกล้กับอาคารสำคัญคือ หอสมุดกลางและศูนย์อาหารและบริการ

- **ปัจจัยทางกายภาพที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน** จากการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มสำรวจทั้งหมด โดยให้เลือกเรียงลำดับจากความสำคัญมาก(1)ไปหาความสำคัญน้อย(5) ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 4.9 ปัจจัยทางกายภาพที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน

รายละเอียด	ลำดับความสำคัญ(มาก(6) ไป น้อย(1))					
	6	5	4	3	2	1
ความเร็วของยวดยานบนถนนมีความเร็วสูง	109	39	31	36	38	2
ถนนเปลี่ยว ขาดแสงสว่างที่เพียงพอ	57	52	52	53	39	1
สภาพถนนที่ไม่สมบูรณ์	40	71	53	41	39	5
ถนนมีความคดโค้งหรือโค้งอันตราย	39	58	66	49	37	0
มีการปะปนกันระหว่างถนนกับทางเดินเท้า	18	23	46	66	90	4
อื่น	15	3	0	0	2	4

ผลจากการตอบแบบสอบถาม จะเห็นได้ว่าปัจจัยเรื่องความเร็วของยวดยานบนถนนมีความเร็วสูงนั้นเรื่องของความเร็วของยวดยานเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดอันตรายมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ถนนเปลี่ยว ขาดแสงสว่างที่เพียงพอและสภาพถนนที่ไม่สมบูรณ์ ที่น่าสนใจคือผู้ตอบสนใหญ่ไม่คิดว่าการปะปนระหว่างถนนกับทางเดินเท้าเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน

ง) แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาภูมิทัศน์เรื่องถนนภายในมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.10 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาภูมิทัศน์เรื่องถนนภายในมหาวิทยาลัย

หัวข้อในการปรับปรุง	ลำดับความสำคัญ					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
แยกระบบเส้นทางสัญจรต่างๆออกจากกัน	66	122	60	9	3	260
ปรับปรุงทัศนียภาพข้างถนนให้มีความสวยงามร่มรื่นน่าใช้	125	86	46	3	0	260
ความเป็นระเบียบของป้ายสัญญาณและป้ายต่างๆ	116	98	40	5	1	260
ปรับปรุงสภาพพื้นผิวถนนที่ไม่สมบูรณ์	176	50	21	12	1	260
จุดจอดรับส่งของรถของรถโดยสารประจำทางให้มีความเป็นระเบียบมากขึ้น	141	75	26	14	4	260

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า คนส่วนมากคิดว่าเกือบทุกข้อควรมีการปรับปรุงมากที่สุด โดยมีผู้ตอบมากที่สุดในเรื่องการปรับปรุงสภาพพื้นผิวถนนที่ไม่สมบูรณ์ รองลงมาคือ จุดจอดรับส่งของรถของรถโดยสารประจำทางให้มีความเป็นระเบียบมากขึ้นและการปรับปรุงทัศนียภาพข้างถนนให้มีความสวยงามร่มรื่นน่าใช้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.1.2.2 ทางเดินเท้าภายในมหาวิทยาลัย

ก) สภาพทางเดินเท้าที่เป็นอยู่

- ความเพียงพอของทางเดินเท้าภายในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะเขตการศึกษา

ตารางที่ 4.11 ความเพียงพอของทางเดินเท้าภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยเฉพาะเขตการศึกษา

รายละเอียด	ความถี่ของผู้ตอบ	ร้อยละ
เพียงพอ	129	49.6
ไม่เพียงพอ	124	47.7
มากเกินไป	7	2.7
รวม	260	100

ผลจากการตอบแบบสอบถามจะเห็นได้ว่า คำตอบมีคะแนนเท่าๆกันแต่ที่คิดว่ามีความเพียงพอนั้นมีมากกว่าเล็กน้อย

- ลักษณะของสภาพแวดล้อมของทางเท้าส่วนใหญ่ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ตารางที่ 4.12 สภาพแวดล้อมของทางเท้าส่วนใหญ่ที่มีอยู่

รายละเอียด	ความถี่ของผู้ตอบ	ร้อยละ
มีร่มเงาของต้นไม้ หรือหลังคาคลุม	134	30.5
มีความกว้างของทางเดินสามารถเดินได้สะดวกเพียงพอต่อการใช้งาน	130	29.6
ระยะทางไม่ไกลเกินไปสามารถเดินได้	112	25.5
มีความปลอดภัยในการใช้งาน เช่น มีแสงสว่างเพียงพอ มีทางข้ามถนนชัดเจน	63	14.4
รวม	439	100

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า ปัจจุบันทางเดินเท้ามีร่มเงาของต้นไม้ หรือหลังคาคลุม มีความกว้างของทางเดินสามารถเดินได้สะดวก เพียงพอต่อการใช้งาน ระยะทางไม่ไกลเกินไปสามารถเดินได้ นั้นมีค่าเท่าๆกันคือมีการเลือกข้อดังกล่าวประมาณ 1

ใน 3 ซึ่งหมายความว่าไม่ได้ถูกเลือกถึง 2 ใน 3 และในข้อของความกว้างของทางเดินสามารถเดินได้สะดวก เพียงพอต่อการใช้งาน นั้นถูกเลือกน้อยมาก แสดงให้เห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันคือ ทางเดินเท้าขาดความปลอดภัยในการใช้งาน

ข) ทัศนียภาพของทางเดินเท้า

- เส้นทางเดินเท้าภายในเขตการศึกษาที่มีความสวยงามน่าเดิน

ตารางที่ 4.13 เส้นทางเดินเท้าภายในเขตการศึกษาที่มีความสวยงามน่าเดิน

รายละเอียด	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3
ถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่นสาย1 ช่วงที่2	81	15	16
ถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่นสาย1 ช่วงที่1	46	18	4
ทางเดินเท้าบริเวณคณะวิทยาศาสตร์	10	13	3
รวม	170	108	52

ผลจากการตอบแบบสอบถาม เลือกคำตอบ 3 ลำดับแรกที่มีการตอบสูงสุด ผลการตอบคือทางเดินเท้าบริเวณถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่นสาย 1 ช่วงที่ 3 เป็นถนนที่มีความสวยงามมากที่สุด ทางเดินเท้าบริเวณถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่นสาย 1 ช่วงที่ 1 มีความสวยงามเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีความสัมพันธ์กับผลการตอบแบบสอบถามในหัวข้อถนนที่มีทัศนียภาพสวยงามมีตอบสอดคล้องกันกับทางเดินเท้าที่มีความสวยงามและทางเดินเท้าบริเวณคณะวิทยาศาสตร์มีความสวยงามเป็นอันดับสามซึ่งเป็นทางเดินเท้าย่อยอยู่ภายในคณะวิทยาศาสตร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ปัจจัยสำคัญทีทำให้ทางเดินเท้าน่าเดิน

ตารางที่ 4.14 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ทางเดินเท้าน่าเดิน

รายละเอียด	ลำดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระยะและความเร็วในการเดินต้องไม่ไกล หรือนานเกินไป	2	86	52	69	38
สภาพอากาศ (ความร้อน,ฝนตก)	0	62	79	59	45
บรรยากาศในการเดิน(ความสวยงามของต้นไม้)	3	64	72	67	41
ความปลอดภัยในการเดินหรือการข้ามถนน	1	29	35	48	144

ผลจากการตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับระยะและความเร็วในการเดินต้องไม่ไกล หรือนานเกินไป สภาพอากาศ (ความร้อน,ฝนตก) บรรยากาศในการเดิน(ความสวยงามของต้นไม้) ตามลำดับ ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ทางเดินเท้าน่าเดิน

- ความเหมาะสมของระยะเวลาในการเดินไปยังอาคารต่าง ๆด้วยทางเดินเท้า

ตารางที่ 4.15 ความเหมาะสมของระยะเวลาในการเดินไปยังอาคารต่างๆด้วยทางเดินเท้า

รายละเอียด	ความถี่ของผู้ตอบ	ร้อยละ
1-5 นาที	133	51.2
6-10 นาที	99	38.1
11-15 นาที	18	6.9
16-20 นาที	10	3.8
รวม	260	100

ผลจากการตอบแบบสอบถาม จะเห็นได้ว่าการเดินในระยะเวลา 1-5 นาที มีคะแนนมากที่สุด และ 6-10 นาที มีคะแนนรองลงมาและมีช่วงห่างจากอันดับต่อมามากจึงมีให้เห็นได้ว่าการเดินทางในระยะเวลาที่สั้นมีความนิยมมากกว่า ควรอยู่

ในช่วงไม่เกิน 5 นาทีหากเทียบกับความเร็วปกติแล้ว เดิน 5 นาทีอยู่ที่ระยะประมาณ 400 เมตร

ค) ความปลอดภัยในทางเดินเท้า

- ความปลอดภัยของทางเดินเท้าที่มีอยู่ภายในมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.16 ความปลอดภัยของทางเดินเท้าที่มีอยู่ภายในมหาวิทยาลัย

รายละเอียด	ความถี่ของผู้ตอบ	ร้อยละ
ปลอดภัย	158	60.8
ไม่ปลอดภัย	102	39.2
รวม	260	100

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า ส่วนมากมีความคิดเห็นว่าทางเดินทางในมหาวิทยาลัยขอนแก่นนั้นมีความปลอดภัย

- สาเหตุที่ทำให้ทางเดินเท้าภายในมหาวิทยาลัยไม่ปลอดภัย

ตารางที่ 4.17 สาเหตุที่ทำให้ทางเดินเท้าภายในมหาวิทยาลัยไม่ปลอดภัย

รายละเอียด	ความถี่ของผู้ตอบ	ร้อยละ
อาชญากรรม	128	49.2
ปลอดภัยดีแล้ว	82	31.5
อุบัติเหตุในการเดินทาง	50	19.2
รวม	260	100

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า อาชญากรรมเป็นสาเหตุที่มีการตอบมากที่สุด และมีความคิดเห็นว่าปลอดภัยดีแล้วมากกว่าการเกิดอุบัติเหตุในการเดินทางเกือบสองเท่า

ง) แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาภูมิทัศน์เรื่อง ทางเดินเท้าภายในมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.18 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาภูมิทัศน์เรื่องทางเดินเท้าภายในมหาวิทยาลัย

หัวข้อในการปรับปรุง	ลำดับความสำคัญ					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
เพิ่มทางเดินเท้าเชื่อมต่ออาคารต่างๆในบริเวณเขตการศึกษา	115	92	39	9	5	260
เพิ่มความปลอดภัยในทางเดินเท้า เช่น แสงสว่าง ทางเดินข้ามถนน เป็นต้น	162	67	25	6	0	260
ทางเท้ามีหลังคาคลุม หรือร่มเงาจากต้นไม้	130	69	38	18	5	260

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า ในทุกหัวข้อมีความคิดเห็นว่าควรมีการปรับปรุงมากที่สุด และความปลอดภัยในทางเดินเท้ามีคะแนนสูงที่สุด โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มความปลอดภัยในทางเดินเท้า การจัดทางเท้ามีหลังคาคลุม หรือร่มเงาจากต้นไม้ และเพิ่มทางเดินเท้าเชื่อมต่ออาคารต่างๆในบริเวณเขตการศึกษา ตามลำดับ

4.1.2.3 ที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัย

ก) ความไม่เพียงพอของที่จอดรถ

ตารางที่ 4.19 ความไม่เพียงพอของที่จอดรถ

รายละเอียด	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3
ศูนย์อาหารและบริการ	82	33	6
คณะวิทยาการจัดการ	33	9	8
หอสุดกลาง	18	29	12
คณะแพทยศาสตร์	18	15	7
รวม	192	134	68

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า ในลำดับที่ 1และลำดับที่ 2 ศูนย์อาหารและบริการมีคะแนนมาเป็นอันดับที่ 1 ที่มีที่จอดรถไม่เพียงพอที่สุด ในลำดับที่ 2 ที่น่าสนใจนั้นน่าจะเป็นบริเวณหอสมุดกลางเพราะเนื่องจากมีคะแนนมาเป็นอันดับที่ 2 ของทุกลำดับ และที่จอดรถบริเวณคณะแพทยศาสตร์เป็นลำดับที่ 3 ที่มีที่จอดรถไม่เพียงพอ

ข) องค์ประกอบของที่จอดรถที่ต้องการ

ตารางที่ 4.20 องค์ประกอบของที่จอดรถที่ต้องการ

รายละเอียด	ลำดับความสำคัญ					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
อยู่ใกล้กับอาคาร	13	10	48	77	112	260
มีร่มเงา	11	19	25	109	96	260
แยกประเภทของรถ(รถยนต์กับจักรยานยนต์)	39	13	118	27	63	260
มีทางเข้าออกสู่อาคารอย่างสะดวกปลอดภัย	73	122	30	22	13	260
มีแสงสว่างเพียงพอในเวลากลางคืน	118	91	26	13	12	260

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า ที่จอดรถต้องการแสงสว่างเพียงพอในเวลากลางคืนมากที่สุด รองลงมาคือ การแยกประเภทของรถ(รถยนต์กับจักรยานยนต์) ตามลำดับ โดยผู้ตอบในความสำคัญกับการอยู่ใกล้อาคารน้อยที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค) แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาภูมิทัศน์เรื่อง ที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.21 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาภูมิทัศน์เรื่องทางเดินเท้าภายในมหาวิทยาลัย

หัวข้อในการปรับปรุง	ลำดับความสำคัญ					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
มีการจัดระเบียบที่จอดรถในบริเวณที่จอดรถ	141	92	20	7	0	260
เพิ่มความสะดวกให้ที่จอดรถ เช่น มีทางเดินเท้าเข้าถึงอาคารได้ง่าย มีแสงสว่างในเวลากลางคืน	147	82	23	8	0	260

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า ทั้งสองหัวข้อมีความคิดเห็นเหมือนกันคือควรมารปรับปรุงมากที่สุดในคะแนนที่เท่าๆกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.1.2.4 พื้นที่เปิดโล่งภายในมหาวิทยาลัย

ก) กิจกรรมในบริเวณพื้นที่เปิดโล่งของมหาวิทยาลัย

- กิจกรรมที่ทำในบริเวณพื้นที่เปิดโล่งต่างๆ

ตารางที่ 4.22 กิจกรรมที่ทำในบริเวณพื้นที่เปิดโล่งต่างๆ

รายละเอียด	พื้นที่หน้าอาคารเรียน	พื้นที่หน้าอาคารสาธารณะ	สนามกีฬา	สวนสาธารณะ	ลานรวมกิจกรรม
อ่านหนังสือ	75	105	15	72	27
นั่งคุยหรือทำรายงาน	125	91	17	85	34
ทำกิจกรรมของชมรม	51	46	23	51	83
ประชุมนัดหมาย	85	88	15	52	60
เล่นกีฬา	38	28	168	88	52
รวม	374	358	238	348	256

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า พื้นที่หน้าอาคารเรียนกิจกรรมที่ทำมากที่สุด คือ นั่งคุยหรือทำรายงาน พื้นที่หน้าอาคารสาธารณะกิจกรรมที่ทำมากที่สุด คือ อ่านหนังสือ สนามกีฬาและสวนสาธารณะกิจกรรมที่ทำมากที่สุด คือ เล่นกีฬา แต่ว่าสวนสาธารณะนั้นมีคะแนนในแต่ละหัวข้อไม่แต่ต่างกันมากนัก และลานรวมกิจกรรมทำกิจกรรมของชมรมมากที่สุด

- ความเพียงพอของลานรวมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.23 ความเพียงพอของลานรวมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย

รายละเอียด	ความถี่ของผู้ตอบ	เปอร์เซ็นต์
เพียงพอ	119	45.8
ไม่เพียงพอ	141	54.2
รวม	260	100

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า มีความไม่เพียงพอของลานรวมกิจกรรมมากกว่าเพียงพอแต่คะแนนก็ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก

- บริเวณที่คิดว่าเป็นลานรวมกิจกรรมระดับมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.24 บริเวณที่คิดว่าเป็นลานรวมกิจกรรมระดับมหาวิทยาลัย

รายละเอียด	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3
สนามกีฬากลาง	75	22	9
หอประชุมกาญจนาภิเษก	25	84	7
ศูนย์อาหารและบริการ	25	15	50
รวม	182	121	66

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า ลานรวมกิจกรรมที่ถูกเลือกมาเป็นสถานที่สาธารณะระดับมหาวิทยาลัยทั้งหมด

- ลักษณะของลานรวมกิจกรรมที่ต้องการ

ตารางที่ 4.25 ลักษณะของลานรวมกิจกรรมที่ต้องการ

รายละเอียด	ลำดับความสำคัญ					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
มีขนาดกว้างขวาง	44	50	36	30	98	260
เข้าถึงพื้นที่ได้ง่าย	73	65	43	45	34	260
สามารถรองรับหรือปรับเปลี่ยนตามลักษณะของกิจกรรมได้ดี	36	50	62	67	45	260
มีความน่าใช้งาน ร่มรื่น สวยงาม	46	50	66	45	53	260
มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆเพียงพอ เช่น ห้องน้ำ ถังขยะฯ	58	37	49	70	46	260

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า การเข้าถึงได้ง่ายเป็นความต้องการมากที่สุดของลานรวมกิจกรรม และมีความน่าใช้งาน รื่นรม สวยงามเป็นอันดับรองลงมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข) ทัศนียภาพของพื้นที่เปิดโล่งภายในมหาวิทยาลัย

- พื้นที่เปิดโล่งที่คิดว่ามีความสวยงามของมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.26 พื้นที่เปิดโล่งที่คิดว่ามีความสวยงามของมหาวิทยาลัย

รายละเอียด	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3
สวนร่มเกล้ากัลปพฤกษ์	126	37	19
หอประชุมกาญจนาภิเษก	37	12	35
บึงสีฐาน	15	69	5
รวม	178	118	59

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า พื้นที่เปิดโล่งที่เลือกมาเป็นพื้นที่เปิดโล่งขนาดใหญ่ มีองค์ประกอบของธรรมชาติคล้ายกัน เช่น แหล่งน้ำ สนามหญ้าขนาดใหญ่ ต้นไม้ เป็นต้น

- ลักษณะพื้นที่เปิดโล่งที่ต้องการใช้พักผ่อนระหว่างการเรียน

ตารางที่ 4.27 ลักษณะพื้นที่เปิดโล่งที่ต้องการใช้พักผ่อนระหว่างการเรียน

รายละเอียด	ลำดับความสำคัญ					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
มีความเป็นส่วนตัว เงียบสงบ	77	81	41	59	2	
มีสนามหญ้า ร่มเงาของต้นไม้ใหญ่	26	99	79	53	1	
สามารถเข้าถึงได้ง่าย	106	77	57	23	1	
มีที่นั่งสำหรับพูดคุย หรืออ่านหนังสือ	60	47	71	82	1	

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า การเข้าถึงได้ง่ายมีลำดับความสำคัญมากที่สุดและมีความเป็นส่วนตัว เงียบสงบ มีสนามหญ้า ร่มเงาของต้นไม้ มีความสำคัญระดับรองลงมา

- ลักษณะของพื้นที่เปิดโล่งที่ชอบ

ตารางที่ 4.28 ลักษณะของพื้นที่เปิดโล่งที่ชอบ

รายละเอียด	ลำดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
มีความเป็นธรรมชาติ เป็นพื้นที่สีเขียว	114	16	21	39	39
เข้าถึงได้ง่าย มีความหลากหลายของกิจกรรม	57	40	107	28	28
พื้นที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ	38	36	8	13	158
สนามหญ้าสีเขียวเปิดโล่ง	44	70	44	84	13
มีความรู้สึกผ่อนคลายในการใช้งาน	33	79	48	48	45

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า ความเป็นธรรมชาติเป็นพื้นที่สีเขียวมีคะแนนในลำดับความสำคัญมากที่สุด

ค) ความปลอดภัยของพื้นที่เปิดโล่งภายในมหาวิทยาลัย

- พื้นที่เปิดโล่งที่มีความเสี่ยงอันตราย

ตารางที่ 4.29 พื้นที่เปิดโล่งที่มีความเสี่ยงอันตราย

รายละเอียด	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3
สวนร่มเกล้ากัลปพฤกษ์	54	17	7
บึงสีฐาน	23	15	9
สนามกีฬากลาง	12	8	6
รวม	150	91	44

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า พื้นที่เปิดโล่งที่มีความเสี่ยงอันตรายทั้งหมดเป็นพื้นที่เปิดโล่งสาธารณะ โดยที่สวนร่มเกล้ากัลปพฤกษ์มีผู้ตอบเป็นจำนวนมากที่สุด(ประมาณ 30% ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด) และให้เป็นลำดับ 1-2 มากที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ง) แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาภูมิทัศน์เรื่อง พื้นที่เปิดโล่ง

ตารางที่ 4.21 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาภูมิทัศน์เรื่องทางเดินเท้าภายในมหาวิทยาลัย

หัวข้อในการปรับปรุง	ลำดับความสำคัญ					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ปรับปรุงพื้นที่ด้านหน้าหรือด้านข้างอาคารให้สามารถใช้งานได้และมีความสวยงาม	119	99	35	5	2	260
ปรับปรุงพื้นที่เปิดโล่งที่เชื่อมต่ออาคารและคณะต่างๆ	117	80	54	6	3	260
เพิ่มพื้นที่ที่เป็นลานรวมกิจกรรม	64	110	72	8	6	260

ผลจากการตอบแบบสอบถาม การปรับปรุงพื้นที่ด้านหน้าหรือด้านข้างอาคารให้สามารถใช้งานได้และมีความสวยงามได้คะแนนมากที่สุด และการปรับปรุงพื้นที่เปิดโล่งที่เชื่อมต่ออาคารและคณะต่างๆได้คะแนนรองลงมา

4.1.2.5 ลักษณะบริเวณทางเข้า ออก ของมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.38 ลักษณะบริเวณทางเข้า ออก ของมหาวิทยาลัย

รายละเอียด	ลำดับความสำคัญ					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
มีจุดเด่นโอ่อ่าสวยงาม มองเห็นชัดเจน	162	23	62	13	1	260
มีจุดรอรถโดยสาร หรือจุดนัดหมายชัดเจน	138	84	35	3	0	260
มีทางเดินเท้าสำหรับเดินเข้าออก	60	76	99	25	0	260
มียามรักษาความปลอดภัย	160	62	35	3	0	260
มีร้านขายของจำเป็นเล็กๆน้อยๆ	9	11	24	216	0	260

ผลจากการตอบจะเห็นได้ว่า มีจุดเด่นโอ่อ่าสวยงาม มองเห็นชัดเจน, มียามรักษาความปลอดภัย, มีจุดรอรถโดยสาร หรือจุดนัดหมายชัดเจน มีค่าลำดับความสำคัญมากที่สุด

4.2 การอภิปรายผลจากการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์เรื่องการบำรุงดูแลรักษางานภูมิทัศน์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดย คุณ สุวัฒน์ บุญจันทร์ นักวิชาการเกษตร 8

4.2.1 การบำรุงดูแลรักษาถนนและทางเดินเท้า

พืชพรรณที่ปลูกบริเวณถนนและทางเดินเท้าส่วนมากเป็นพืชพรรณพื้นถิ่นที่มีอยู่ในพื้นที่ จะมีช่วงถนนมหาวิทยาลัยขอนแก่นหมายเลข 1 ช่วงที่ 1 เป็นต้นสนทะเล และต้นกัลปพฤกษ์ที่ปลูกมาตั้งแต่เริ่มต้นมหาวิทยาลัย หน้าที่การรับผิดชอบในการดูแลส่วนในส่วนถนนสายหลักและถนนสายรองทางมหาวิทยาลัยจะเป็นผู้รับผิดชอบ ในส่วนของถนนและทางเดินเท้าภายในคณะต่างความรับผิดชอบจะอยู่กับคณะนั้นๆ การบำรุงดูแลรักษา เช่น การรดน้ำ การตัดแต่ง จะว่าจ้างบริษัทรับเหมาภายนอกเข้ามาทำ โดยที่มหาวิทยาลัยจะเป็นผู้ควบคุมและตรวจงาน แต่ในกรณีที่มีเหตุการณ์รีบด่วน เช่น ฝนตกหนักต้นไม้หัก ทางมหาวิทยาลัยจะมีฝ่ายอาคารสถานที่เป็นผู้ดูแลรักษา

4.2.2 การบำรุงดูแลรักษาพื้นที่เปิดโล่ง

พืชพรรณที่ปลูกบริเวณพื้นที่เปิดโล่ง สวนสาธารณะพืชพรรณที่ปลูก คือ พืชพรรณพื้นถิ่นที่จัดหมวดหมู่เป็นสังคมพืชเพื่อการศึกษา และต้นไม้ที่ไม่ใช่พืชพรรณพื้นถิ่นเป็นต้นไม้ที่ใช้ในงานประดับตกแต่ง เช่น ต้นลีลาวดี ปาล์ม เป็นต้น พื้นที่เปิดโล่งระหว่างอาคารต่างๆ ต้นไม้ขนาดใหญ่ส่วนมากเป็นพืชพรรณพื้นถิ่นที่มหาวิทยาลัยอนุรักษ์ ส่วนต้นไม้ขนาดกลางเป็นต้นไม้ที่ไม่ใช้พืชพรรณพื้นถิ่น เช่น ปาล์ม ไทรดัด เป็นต้น หน้าที่ในการดูแลรักษาในส่วนของสวนสาธารณะ จะเป็นการจ้างเหมาเป็นวาระโอกาสเมื่อเห็นว่าต้นไม้เริ่มมีความเสื่อมโทรม โดยปกติมีเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยดูแลในเรื่องพื้นฐาน เช่น การรดน้ำ ทำความสะอาด เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย